

รายละเอียดหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโบราณคดี
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2566)

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี
ภาษาอังกฤษ Master of Arts Program in Archaeology

ชื่อปริญญา

ชื่อเต็มภาษาไทย ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (โบราณคดี)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ Master of Arts (Archaeology)
ชื่อย่อภาษาไทย ศศ.ม. (โบราณคดี)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ M.A. (Archaeology)

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต

แผน ก แบบ ก 1 มีค่าเทียบเท่า 36 หน่วยกิต
แผน ก แบบ ก 2 ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
แผน ข ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี มีแผนการศึกษา 3 แผน คือ แผน ก
แบบ ก 1 แผน ก แบบ ก 2 และแผน ข ดังนี้

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต		
	แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	-	12	12
หมวดวิชาบังคับ	-	12	12
หมวดวิชาบังคับเลือก	-	12	12
หมวดวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	-	-	6
วิทยานิพนธ์ (มีค่าเทียบเท่า)	36	12	-
การค้นคว้าอิสระ (มีค่าเทียบเท่า)	-	-	6
หน่วยกิตรวม	36	36	36

การสอบประมวลความรู้

- 1) นักศึกษาแผน ก แบบ ก 1 สามารถสอบประมวลความรู้ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกเป็นต้นไป
- 2) นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 ที่มีหน่วยกิตสะสมแล้วอย่างน้อย 24 หน่วยกิต และนักศึกษาแผน ข ที่มีหน่วยกิตสะสมแล้วอย่างน้อย 30 หน่วยกิต สามารถยื่นคำร้องขอสอบประมวลความรู้ได้
- 3) นักศึกษาทุกแผนการศึกษาให้เลือกสอบประมวลความรู้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจาก 2 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 กลุ่มวิชาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 3 สาขา ดังนี้
 1. โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ไทยและสากล
 2. โบราณคดีปฏิบัติ
 3. วิทยาศาสตร์เพื่องานโบราณคดี

กลุ่มที่ 2 กลุ่มวิชาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 3 สาขา ดังนี้

1. โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศใกล้เคียง
2. โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทย
3. โบราณคดีปฏิบัติ

รหัสวิชา

กำหนดเป็นเลข 6 หลัก โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ๆ ละสามหลัก
เลขสามหลักแรก เป็นเลขประจำหน่วยงานที่รับผิดชอบรายวิชา
300 สาขาวิชาโบราณคดี ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี
เลขสามหลักหลัง เป็นเลขบอกรหัสวิชา ดังนี้
เลขตัวแรก หมายถึง ระดับการศึกษา

5 ปริญญาโท

เลขตัวที่ 2 หมายถึง กลุ่มของรายวิชา

0 วิชาเสริมพื้นฐานระดับปริญญาโท

1 วิชาบังคับระดับปริญญาโทและวิชาเสริมพื้นฐานระดับปริญญาเอก

2 วิชาบังคับเลือกกลุ่มวิชาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์

3 วิชาบังคับเลือกกลุ่มวิชาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์

4 วิชาเลือกทุกกลุ่มวิชา

5 วิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

เลขตัวที่ 3 หมายถึง ลำดับที่ของรายวิชา

การคิดหน่วยกิต

รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ในแต่ละรายวิชากำหนดเกณฑ์ในการคำนวณหน่วยกิตจากจำนวนชั่วโมงบรรยาย (บ) ชั่วโมงปฏิบัติ (ป) และชั่วโมงที่นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองนอกเวลาเรียน (น) ต่อสัปดาห์ แล้วหารด้วย 3 ซึ่งมีวิธีคิดดังนี้

$$\text{จำนวนหน่วยกิต} = \frac{บ+ป+น}{3}$$

3

การเขียนหน่วยกิตในรายวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วยเลข 4 ตัว คือ

เลขตัวแรกอยู่นอกวงเล็บ เป็น จำนวนหน่วยกิตของรายวิชา

เลขตัวที่สอง สาม และสี่ อยู่ในวงเล็บบอกโดย

เลขตัวที่สองบอกจำนวนชั่วโมงบรรยายต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สามบอกจำนวนชั่วโมงปฏิบัติต่อสัปดาห์

เลขตัวที่สี่บอกจำนวนชั่วโมงศึกษานอกเวลาต่อสัปดาห์

รายวิชา

หมวดวิชาเสริมพื้นฐานแผน ก แบบ ก 2 และแผน ข (ไม่นับหน่วยกิต) จำนวน 12 หน่วยกิต

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่ไม่ได้จบสาขาวิชาโบราณคดี ต้องเรียนรายวิชาเสริมพื้นฐาน โดยได้ผลการศึกษาเป็น S ดังนี้

300 501 โบราณคดีเบื้องต้น 3*(3-0-6)

(Introduction to Archaeology)

300 502 ธรณีโบราณคดี 3*(2-2-5)

(Geoarchaeology)

300 503	เทคโนโลยีสมัยโบราณ (Primitive Archaeology)	3*(3-0-6)
300 504	ก่อนประวัติศาสตร์สากล (World Prehistory)	3*(3-0-6)
300 505	โบราณคดีในประเทศไทยโดยสังเขป (Survey of Archaeology in Thailand)	3*(3-0-6)

หมายเหตุ: * หมายถึง รายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต

หมวดวิชาบังคับแผน ก แบบ ก 2 และแผน ข จำนวน 12 หน่วยกิต

300 511	แนวคิดและทฤษฎีทางโบราณคดี (Thoughts and Theories in Archaeology)	3(3-0-6)
300 512	โบราณคดีภาคสนาม 1 (Field Archaeology I)	2(2-0-4)
300 513	โบราณคดีภาคสนาม 2 (Field Archaeology II)	1 (ไม่น้อยกว่า 75 ชั่วโมง)
300 514	ระเบียบวิธีวิจัยทางโบราณคดี (Research Methodology in Archaeology)	3(3-0-6)
300 515	สัมมนาในหัวข้อเฉพาะ (Seminar on Selected Topics)	3(1-4-4)

หมวดวิชาบังคับเลือกแผน ก แบบ ก 2 และแผน ข จำนวน 12 หน่วยกิต

เป็นรายวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้เฉพาะด้าน ผู้เรียนต้องเลือกเรียนเพียงกลุ่มเดียว

กลุ่มวิชาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์

300 521	สัมมนาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ในอินโด-แปซิฟิก (Seminar on Prehistoric Archaeology in Indo-Pacific)	3(1-4-4)
300 522	สัมมนาโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย (Seminar on Prehistoric Archaeology in Thailand)	3(1-4-4)
300 523	สัมมนาโบราณคดีสิ่งแวดล้อม (Seminar on Environmental Archaeology)	3(1-4-4)

300 524 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพและปริมาณเพื่องานโบราณคดี
(Qualitative and Quantitative Analysis
for Archaeology) 3(3-0-6)

กลุ่มวิชาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์

300 531 สัมมนาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในอินเดียและเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ 3(1-4-4)

(Seminar on Historical Archaeology in India and
Southeast Asia)

300 532 สัมมนาประติมานวิทยาในศาสนาพุทธและศาสนาฮินดู 3(1-4-4)
(Seminar on Buddhist and Hindu Iconography)

300 533 สัมมนาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทยก่อนพุทธ
ศตวรรษที่ 19 3(1-4-4)

(Seminar on Historical Archaeology in Thailand prior
to the 14th Century CE)

300 534 สัมมนาโบราณคดียุคประวัติศาสตร์ในประเทศไทยหลังพุทธ
ศตวรรษที่ 19 ถึงปัจจุบัน 3(1-4-4)

(Seminar on Historical Archaeology in Thailand after
the 14th Century CE to the Present)

หมวดวิชาเลือกแผน ข จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

เป็นรายวิชาเฉพาะสำหรับนักศึกษาแผน ข โดยมีจุดประสงค์มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่
ตนเองถนัดหรือสนใจเฉพาะด้าน หรือผู้เรียนอาจเลือกเรียนรายวิชาในหลักสูตรอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัยที่เปิด
สอน ทั้งนี้โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องศึกษาวิชาเลือกไม่น้อย
กว่า 6 หน่วยกิต

300 541 การวิเคราะห์โบราณวัตถุ 3(2-2-5)
(Artefact Analysis)

300 542 การวิเคราะห์นิเวศวัตถุ 3(2-2-5)
(Ecofact Analysis)

300 543 โบราณคดีชาติพันธุ์ 3(3-0-6)
(Ethnoarchaeology)

300 544	วิทยาการกระดูกมนุษย์ (Human Osteology)	3(2-2-5)
300 545	เซรามิกส์โบราณในประเทศไทย (Ancient Ceramics in Thailand)	3(3-0-6)
300 546	การอนุรักษ์โบราณวัตถุ (Conservation of Archaeological Artefacts)	3(2-2-5)
300 547	การอนุรักษ์โบราณสถานและแหล่งโบราณคดี (Conservation of Ancient Monuments and Archaeological Sites)	3(3-0-6)
300 548	การจัดการมรดกวัฒนธรรม (Cultural Heritage Management)	3(3-0-6)
300 549	สัมมนาพัฒนาการของสังคมยุคก่อนประวัติศาสตร์ (Seminar on Development of Prehistoric Society)	3(1-4-4)

วิทยานิพนธ์/การค้นคว้าอิสระ

แผน ก แบบ ก 1

300 551	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	มีค่าเทียบเท่า 36 หน่วยกิต
---------	-------------------------	----------------------------

แผน ก แบบ ก 2

300 552	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	มีค่าเทียบเท่า 12 หน่วยกิต
---------	-------------------------	----------------------------

แผน ข

300 553	การค้นคว้าอิสระ (Independent Study)	มีค่าเทียบเท่า 6 หน่วยกิต
---------	--	---------------------------

หมายเหตุ: 1. หลักสูตรจัดการเรียนการสอนวิชาในหมวดวิชาเสริมพื้นฐาน ในลักษณะ การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์ ร่วมกับการอภิปรายกับผู้สอน ให้เสร็จสิ้นก่อนการเปิดเรียนภาคการศึกษาที่ 1 ของปีที่ 1 หรือไม่เกินภาคการศึกษาที่ 2 ของปีที่ 1 เพื่อเตรียมพื้นฐานความพร้อมให้กับนักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานวิชาโบราณคดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	จำนวนหน่วยกิต (บ-ป-น)	หมายเหตุ
300 501	โบราณคดีเบื้องต้น	3*(3-0-6) (ไม่นับหน่วยกิต)	
300 502	ธรณีโบราณคดี	3*(2-2-5) (ไม่นับหน่วยกิต)	
300 503	เทคโนโลยีสมัยโบราณ	3*(3-0-6) (ไม่นับหน่วยกิต)	
300 504	ก่อนประวัติศาสตร์สากล	3*(3-0-6) (ไม่นับหน่วยกิต)	เฉพาะนักศึกษาในกลุ่มวิชา โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์
300 505	โบราณคดีในประเทศไทย โดยสังเขป	3*(3-0-6) (ไม่นับหน่วยกิต)	เฉพาะนักศึกษาในกลุ่มวิชา โบราณคดียุคประวัติศาสตร์

2. มีข้อกำหนดเรื่องการฝึกปฏิบัติงานภาคสนามสำหรับนักศึกษา (คู่มือประกอบเกี่ยวกับการฝึกภาคสนาม)

3. กรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้นักศึกษานำเสนองานวิจัยด้วยปากเปล่า หรือโปสเตอร์ในระหว่างการศึกษาในกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การเสวนา หรืองานประชุมทางวิชาการ เพื่อนำเสนองานวิจัยของตนเอง อันที่จะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการ นักศึกษา และบุคคลทั่วไป และเผยแพร่งานวิจัยต่อวงวิชาการ และสาธารณะ

4. นักศึกษาทุกแผนการศึกษาสามารถถูกกำหนดให้ศึกษารายวิชาอื่น ๆ ที่มีการเปิดสอนในหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต และมหาบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี ที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์เพิ่มเติม โดยไม่นับหน่วยกิต โดยวัดผลเป็นแบบ S/U โดยผู้เรียนต้อง ได้ระดับ S (satisfactory) หรือได้รับอนุมัติให้ศึกษาโดยไม่ต้องวัดผล (Audit) ทั้งนี้ อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร